

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME V.—LETO V.

CLEVELAND, O., TOREK (TUESDAY) JAN. 31., 1922.

ST. (NO.) 25.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

WASHINGTON ŽALUJE NAD ŽRTVAMI GLEDALIŠKE NESREČE.

ŠTEVILO MRTVIH JE NARASTLO NA 114. — MOŽE, ŽENSKE IN OTROCI HODIJO JOKAJOČ PO ULICAH. — NI SKORO HIŠE V WASHINGTONU, DA NE BI ŽALOVALA IZGUBO SORODNIKA ALI PRIJATELJA.

Washington, 30. jan. — Washington je danes mesto žalovanja. Zadnji izkazi žrtev izkazujejo 114 mrtvih ter 50 poškodovanih. Veliko izmed poškodovanih bo brez vama še podleglo.

Nije skoro družine v Washingtonu, ki ne bi žalovala grobo kakoga sorodnika oziroma prijatelja ali znanca. Postori pogrebnikov so prenapolnjeni z mrtveci, katerih večina je že identificirana.

V teku prihodnjih par dni bo Washington mesto polno železniških sprevodov. Nad številnimi vrati washingtonskih domovanj je razobešen črn pajčolan kot znak globokoga žalovanja nad napričakovano tragedijo. Sorodniki prijatelji, moški, ženske in otroci pogrešanih še vedno nahajajo po ulicah, ilteč pritajeno, obiskajoč bolnišnice mrtvašnice.

Zdi se, kot je padla globoka črna senca nad vse življenje v mestu. Celo svetli solnčni žarki, ki so se danes razlivali po beli snežni odeji, so se zdeli zasmehljivi in porogivi, kajti bila je visoka snežena plast, nakopičena na rehi Knickerbocker gledališča, ki je povzročila nezasištragedijo.

Zdravniki so še vedno na delu na razdrobljenih, toda vedno živečih žrtvah nesreče. Dr. Clyde M. Gebheart, je splošno poznat kot eden najboljših zobozdravnikov Zedinjenih državah, je dobil pri katastrofi tako močne udarce na nogah, da so mu danes odrezali eno nogo, in se izjavlja, se mu bo moralo odrezati najbrže tudi drugo. Njegova mlada žena je bila v nesreči ubita. Ko se sesula stropa, mu je padla v naročje, ter je tamkaj izumrla. On sam se je nahajal pod razvalinami 12 ur, preden so ga dosegli rešilni delavci. Okrog njega je bilo več kot osem čevljev razbitega zidovja, toda k sreči je bil pri del njegovega života svoboden, in skozi malo odprino je lahko dihal in dajal navodila rešilnim delavcem, da ga izkoplje. Njegove noge so bile stisnjene pod veliko težno travervo.

Nocoj se je imela vršiti v Beli hiši velika slovesnost počast rojstnega dne nekdanjega predsednika McKinleya, toda Harding jo je vzpričo velike nesreče, ki je zablila Washington, preklical.

Med trupli, katere so izkoplje izpod razvalin, je tudi truplo L. W. Streyerja, washingtonskega dopisnika pittsburskega lista "The Dispatch".

Ubit je bil tudi prvi violinist gledališkega orkestra, Joseph Wade Beal, ki se je poročil šele pred zadnji torek. Nahajal se je še na ženitovanjskem potovanju, ko je dobil nenaden poziv od gledališkega ravnatelja, ako bi mogel nastopiti, ker je sedem članov orkestra vsled snežnega viharja izostali. On se je klicu takoj odzval, čez dve uri pa je bil mrtev. Njegov oče, ki je v mladosti tudi želel postati violinist, toda mu je željo preprečila izguba roke, je vso žalost tako po nesreči blodil po razvalinah v upanju, da sina nekogejno izpod razvalin še živega.

Kaj je povzročilo nesrečo?

Washington, 30. jan. — Danes se je pričelo že z več preiskavami pod vodstvom vlade kolumbijskega distrikta, najbrže bosta uvedla slične preiskave tudi senat in poslanska zbornica. Senator Capper je že pripravil resolucijo za postavitve posebnega senatskega odseka, ki naj preiskava vzroke, ki so dovedle do silne katastrofe.

Republikanski vođa v poslanski zbornici, poslanec Hendel, je sicer izjavil, da poslanska zbornica ne bo pripravila separatno preiskavo, dokler ne zaključijo svojih preiskav oblasti kolumbijskega distrikta, toda republikanski poslanec Ryan iz New Yorka je navzlic temu že danes izjavil, da se nesreča ne bi bila pripetila, ako bi bilo po vsej pravilno preiskano in preizkušeno. Obenem je vložil resolucijo za separatno preiskavo od strani posl. zbornice. Oblasti kolumbijskega distrikta izjavljajo, da bodo raziskali vse faze katastrofe, in to ne samo iz razloga, da bi se izognili nadaljnjih sličnih nesreč.

Okrajni koroner se je obrnil na vojni department s prošnjo, da se da na razpolago najboljše izvedene v stav-

Illinoiski rudarji za Howata.

GLASOVALI SO S 33,462 GLASOV PROTI 4,867, DA SE NUDI KANSAŠKIM RUDARJEM FINANČNO PODORO.

Springfield, Ill., 30. jan. — Predsednik illinoiskih rudarjev, Frank Farrington je nocoj naznanil, da so člani illinoiskega rudarskega distrikta s 33,462 glasovi proti 4,867 odglasovali, da se poda upornemu kansaškemu rudarskemu vodji, Aleksandru Howatu, največjo finančno pomoč.

Udarec za Lewisa. Illinoiski rudarji so se obenem s 31,673 glasovi proti 5,558 izrekli proti postopanju vrhovnega rudarskega predsednika John L. Lewisa, ki je odstavil Howata od njegovega predsedništva.

Kako rešiti rudarski problem.

New York, 30. jan. — Odbor premogarske unije za tri okrožja je danes podal svoja priporočila z ozirom na rešitev rudarskega problema. Rudarski uradniki izjavljajo, da ni treba nič drugega kot da se odpravi profite istih faktorjev v premogovni industriji, ki ničasari ne producira, pa bo mogoče znižati ceno premoga za konzumente, dovoliti primerna mezdna zvišanja rudarjem, in da bo še vseeno ostal precejšen kos za profite podjetnikov.

Unija je podala to svojo izjavo z ozirom na tretje podjetnikov, ki so izjavili, da bi 20-procentno zvišanje plače, katero zahtevajo rudarji v trdih rudnikih, zvišalo ceno premoga za javnost, in da bi se cena produkcije pri vsaki toni povišala za \$1.30.

Vprašanje Šantunga poravnano.

PORAVNAVA TEMELJI NA BAZI, KATERO JE PODPISAL PREDSEDNIK HARDING.

Washington, 30. jan. — Kot se zatrjuje, sta se Japonska in Kitajska sporazumeli z ozirom na svoj dolgo obstoječi nesporazum glede Šantunga. Do sporazuma je prišlo na podlagi posredovalnega predloga, katerega je popiral tudi predsednik Harding ter priporočil njegov sprejem. Do sporazuma je prišlo po sedemurnem razmotrivanju. Besedilo istega še ni povsem završeno, toda zatrjuje se, da bo do jutri tudi to dogotovljeno.

Poroča se, da bo med zastopniki velesil vsak čas prišlo do popolnega soglasja z ozirom na pogodbo, glasom katere se bodo medsebojno obvezale, vzdržati se gradnje velikih bojnih ladij. Za sredo se je sklicalo plenarno sejo konference, na kateri bo objavljena sveta omejitvena pogodba. Točka glede trdnjav se je spremenila v toliko, da so vsteti pod določbo neizprijenjenega stanja tudi ameriški aleutski otoki in ne sami boninska otočja skupina, ki je last Japonske.

Vsled oboletosti Louis Jerkiča bo igral njegovo vlogo v igri "Rodoljub iz Amerike" dne 12. februarja t. l. v Collinwoodu, Henrik Batič. Jerkič se še vedno nahaja v bolnišnici, kjer se zdravniki izjavljajo, da je njegov položaj jako resen. Obolel je za pljučnico.

binškemu delu, da se dožene vzrok nesreče. Velika porota, ki je bila sklicana, da preišče vzroke in dožene krivdo, je danes obiskala gledališčne razvaline.

Ameriški eksport se je znižal za dva milijona.

ŠTEVILKE KAŽEJO, DA SE AMERIŠKA TRGOVINA S TUJEMSTVOM STALNO PADA.

Washington, 30. jan. — Trgovski department je danes izdelal poročilo, iz katerega je razvidno, da je ameriški eksport v Evropo v teku zadnjega leta padel za dva milijona dolarjev, eksport v južno Ameriko pa za tri milijonov.

Eksport v Evropo tekom leta 1921 je znašal \$2,364,000,000, v letu 1920 pa \$4,466,000,000. Iz tega je razvidno, da se je trgovina med Ameriko in Evropo v preteklem letu znižala skoro za polovico.

Uvoz iz Evrope v Ameriko se je tudi znižal. Lani je znašal \$1,228,000,000, letos pa le okrog \$765,000,000.

V mesecu decembru preteklega leta je eksport v Evropo znašal \$155,000,000 v primeri z decembrom 1920, ko je znašal \$388,000,000.

Položaj ohijskih rudarjev.

TAJNIK UNIJE PRAVI, DA SI BODO RUDARJI PRIZADEVALI PREPREČITI ŠTRAJK.

Columbus, O., 30. jan. — C. W. Savage, tajnik ohijske rudarske unije, je danes izjavil, da se upanja za preprečitev štrajka s 1. aprilom ne bo opustilo dokler se ne uvidi, kaj bo ukrenila rudarska konvencija, ki se snide 14. februarja v Indianapolisu z namenom, da razmotri obnovitev preminulih mezdnih pogodb.

Kot znano, so rudarski podjetniki večraj naznanili, da bodo znižali delavske plače od 30 do 46 procentov, ne da bi kaj vprašali unijo in ne da bi se pogajali z njenimi zaslopniki.

Savage pravi, da je to prvič v teku zadnjih 30 let, da so podjetniki izjavili, da bodo vsilili novo mezdno lestvico, ne da bi se bili prej posvetovali z delavci. Po njegovem mnenju, je predlagano znižanje, če se vzame v obzir vse okolščine, nič manj kot polovično.

Rudarski podjetniki v Columbusu pravijo, da so sigurni, da bi delavci sprejeli predlagano znižanje, ako bi ne vplivale nanje unijski uradniki.

Savage pravi, da nič manj kot 17,000 rudarskim družinam v južni Ohio preti pravcati lakota. Ako se računa pet oseb na družino, tedaj se lahko reče, da se nahaja v naravnost obupnem položaju nič manj kot 85,000 mož, žena in otrok. Celo sedaj ne zaslužio toliko, da bi mogli primerno živeti, utrganaj se jim polovico plače, kako pa bodo shajali potem, pravi Savage.

Glasom Savageove izjave bi po načrtu podjetnikov prišlo na vsakega rudarja povprečno \$3 mezdnega znižanja.

— Stairšem Dolgan, 16517 Waterloo Rd., je umrl eno leto star sinček Edward. Pogreb se je vršil danes ob dveh popoldne. Stairšem izrekamo naše sožalje.

Zborovanje železničarjev v Collinwoodu.

DELAVCI V ŽELEZNIŠKIH DELAVNICAH SE BODO BORILI PROTI DELU OD KOSA.

Sinoči se je vršilo v dvorani Slovenskega doma na Holmes ave. zborovanje železniških uslužbencev, ki so uposljeni v delavnicah in popravljalnica New York Central železnice v clevelandskem okrožju.

Glavni namen zborovanja je bil protestirati proti in pripraviti na boj proti poskusom železniške družbe, da zopet uvede delo od kosa o svojih delavnicah.

Ta akcija znači konec zbiranja podatkov in preiskave, katero je vodil posebni odsek, katerega je nastavila bratovščina železniških uslužbencev.

Člani tega odseka, v katerega spadajo M. F. Glenn, M. J. Barry, Fred M. Aten in Charles Whitcomb, so sinoči izjavili, da je N. Y. Central železnica z uvedbo dela od kosa kršila pravila vladnega železniškega odbora, ki določajo, da se more tak sistem uvesti le tedaj, kadar so z njim zadovoljni vsi delavci. Nadalje obtožuje unijski voditelj, da se je družba posluževala sile, da se je voditelje opozicije prestavljalo v druge departemente, nato pa odslavljalo radi nezmožnosti, in da se je družba pri uvedbi sistema posluževala napram uslužbencem tudi lažnjivega varanja.

Akcija, ki so jo podvzeli clevelandski železniški delavci sinoči v Collinwoodu je samo del splošnega boja, katerega vodijo uslužbenci železniških delavnic širom Amerike. V collinwoodskih delavnicah N. Y. Central železnice je uposljeno tudi jako veliko število Slovencev.

SMRT PRIJATELJEV GA JE GNALA V SMRT.

New York, 30. jan. — Danes si je prerazal vrat bivši ameriški mornariški častnik Francis M. Barber, ki je bil star 76 let. Znanci pravijo, da odkar sta bila pred kratkim v avtomobilski nesreči ubita dva njegova najboljša prijatelja, baron Rosen in A. B. Hehburn, se je zdelo, kot da nima več nikakega smisla za življenje.

ŠTIRJE RUDARJI MRTVI V EKSPLOZIJU.

Pinesville, Ky., 30. jan. — V nekem rudniku v Layman, 20 milj od tukaj, se je danes primerila eksplozija, ki je na mestu ubila štiri osebe, in je morda ubila in zasula še več nadaljnjih rudarjev. Do polnoči se še ni ugotovilo, koliko oseb se je nahajalo v rovu za časa eksplozije.

2,000 ŠIVILJ NA ŠTRAJKU.

New York, 30. jan. — Danes so članice "Ladies Dress and Waist Makers Union" pikežirale pred 40 neodvisnim neunijskim krojačnicami, ki so uvedle 25-procentno znižanje plače. J. Hockmann, ki ima v rokah vodstvo štrajka, pravi, da je zastavljalo že 2,000 žensk in deklet, in da se pričakuje, da jih bo do konca tedna prenehalo z delom nadaljnih 3,000.

Resnica o položaju v West Virginiji.

Charleston, W. Va., 30. jan. — Ali naj velja konstitucija Zedinjenih držav, skupno s konstitucijo Zapadne Virginije, z vsemi svojimi garancijami za svobodno in varno življenje vseh državljanov smatra le za ničvreden kos papirja? Ali je Zapadna Virginija še vedno del Zedinjenih držav?

To je stališče, s katerega gledajo zapadno-virginjski rudarji na bližajočo se obravnavo, v kateri se bo moralo zagovarjati za svoja življenja 54 zapadno-virginjskih rudarjev, ki so obtoženi izdajstva. Obravnava šestih rudarjev se prične 24. aprila v Charles Townu.

Vseh 54 rudarjev je obtoženih, da so bili vodje in vdeleženci pohoda 1200 oboroženih rudarjev, ki se preteklega avgusta podali proti okrajem Mingo in Logan.

V zvezi s tem pohodom je obtoženih še šeststo drugih mož. Obtožbe gredo od umora pa do kajlenja miru. Vsi skupaj so bili zaprti že nič manj kot 116 dni. To je rezultat preganjanja, kateremu so rudarji Zapadne Virginije stalno podrejeni.

Obtoženi rudarji ne le, da zanikujejo, da so imeli kaj opraviti s pohodom, temveč celo izjavljajo, da so storili vse, kar je bilo v njih moči, da ga zaustavijo.

Unijski vodje pravijo, da so podjetniki sami podpirali in podpihivali uporniški pohod, ker so bili prepričani, da rudarji s tem izgube simpatije prebivalstva, in da jim bo potem lažje zatreti unijsko gibanje ter ustanoviti odprto delavnico.

In kaj je vzrok, da so podjetniki sami tako možno organizirani med seboj? Dolarji govorijo. Kjerkoli se je podjetnikom posrečilo uničiti rudarsko unijo, je takoj nato sledilo 25 do 30-procentno znižanje plače. Tudi splošne delovne razmere v vseh takih slučajih takoj poslabšajo.

Podjetniki Zapadne Virginije, kateri plačujejo 25 do 30 procentov nižje plače kot drugod, nudi jo lahko svoj produkt na trgu za nižjo ceno kot podjetniki ostalih držav. In tako dobivajo zapadno-virginjski večja naročila. Njih nasprotstvo proti uniji torej ni nič drugega kot prizadevanje, da si ohranijo svoje masne profite. Edinole za protekcijo teh profitov se zbirajo privatne armade ter hodi po pravicah svobodnega zborovanja in govora.

Unijski vodje pravijo, da po hod od zadnjega avgusta ni bil drugozakot soglasen izbruh protesta ameriških državljanov proti lastitvi moči in proti zatiranju ustavnih pravic. Delavci, katerim je bila zanikana svoboda govora in zborovanja, so se dvignili kot velik človeški kotel, ki nima nikakih varnostnih zatvor. Vzprič neprestanega spodbujanja od strani armade privatnih biričev je bilo neizogibno, da pride do eksplozije. Pohod rudarjev ni bil naperjen napram vladi, temveč napram podjetniškim interesom.

Toda država vztraja, da je bil namen pohodnikov, prisiliti državo v priznanje njih zahtev.

Kot rezultata starega boja med delavstvom in kapitalom v tej državi so nekateri okraj danes pod prekim sodom, drugi pa izgledajo kot opustošene pokrajine v Franciji, kjer brezštevilne družine prezebajo po šotorih v napolgladovnem stanju.

Podjetniki imajo v boju proti rudarjem vse prednosti na svojih

Italija se pripravlja za genovsko konferenco.

LENIN JE BRZOJAVIL ITALIJSKI VLADI, DA PRIDE V GENOVO.

London, 30. jan. — Central News agencija iz Rima javlja, da je ruski sovjetski ministrski predsednik Lenin brzojavno sporočil italijanskemu zunanjemu ministru, da bo prisostvoval ekonomski konferenci, ki se ima vršiti meseca marca v Genovi.

Rim, 30. jan. — Italijanska vlada nadaljuje s pripravami za organizovanje genovske ekonomske konference, kot da so že vse dežele, vatevši Zedinjene države, odgovorile na povabilo, da se iste vdeležijo.

Danes je prišel genovski prefekt Ricci ter se posvetoval z zunanjim ministrom, s poljedelskim ministrom ter mornariškim ministrom, ki imajo v rokah preliminarno priprave za konferenco.

V zunanjem ministru se je danes izražalo upanje, da bodo na konferenci zastopane tudi Zedinjene države. Pariz, 30. jan. — Myron T. Herrick, ameriški poslanik v Parizu, George Harvey, ameriški poslanik v Londonu, sta se danes štirideset minut pogovarjala z ministrskim predsednikom Poincarejem. Pozneje sta se poslanika izjavila, da je bil pogovor splošnega značaja, in da se ni dotikal genovske konference ali francosko-ameriškega razmerja.

Štiri osebe so bile ranjene v razstrelbi, ki se je pripetila v soboto zvečer na domu Mihala Prattija v Willoughby, Ohio. Natančno se še ne ve, je li povzročil eksplozijo kotliček ali ka, drugega. Prattijeva žena je smrtno nevarno opečena in bo najbrže umrla, trije moški, ki so stanovali pri družini, so pa manj nevarno ožgani. Policija je dobila v njih hiši pet sodov vina in 3 sode koruzne goše, pripravljene za kuhno. Sosedje pravijo, da je povzročil razstrelbo najbrže doma narejeni kotliček, eden izmed opečenih moških pa pravi, da je povzročil razstrelbo alkohol, katerega je hotela Mrs. Patti pogreti na peči za medicinske svrhe. Patti je bil aretiran ter je postavljen po \$1,000 varščine.

Živeti morajo v kompanijskih hišah, kupovati v kompanijskih trgovinah, in ukazujejo jim šerifi, ki so plačani od kompanij. Z delavci, ki pridejo v navskrižje s kompanijo v kateremkoli oziru, se ne pozna milosti.

Državni uradniki zatrjujejo, da so nevturalni, toda resnica je ta, da je državna policija sovražna napram rudarjem, katere smatra za ekstremiste, ki hočejo upeljati v državi sovjetski sistem. V očeh rudarjev državna policija ni dosti bolja od privatnih biričev, zato pa so zvezne čete dobrodošle.

V Mingo je preki sod uveljavljen že skoro eno leto. V tem času so prebivalstvu odvzete vse ustavne pravice, in jetnike se drži v ječi kot se zljubi vojaškemu poveljniku.

Državne oblasti so pri vsaki priliki pokazale, da ne zamude nikako prilike, da se nastopi s prosekucijo proti rudarjem, medtem ko se je s prosekucije proti podjetnikom in privatnim biričem skoro dosledno zanemarjalo.

DESET LET V PEKLU.

Izveren socijalni roman.
Spisal Dr. RADOVAN PAVEL.

"Čakaj! Spiritizem, kolikor ga poznam, ni baš nič hudega. Celo nekaj naravnega se mi zdi in bi mi ugajalo, ako bi se pečala z njim javna vzgoja. A spiritizem izrabljajo gotovi sebični ljudje, kakor zlorabljajo cijankali hudo delci v svoje sebične namene. S takimi rečmi se po mojem mnenju ni igrati. Duhovi in cijankali sta dva nevarna faktorja, drug ko drugi postane si lahko usoden. Pa vzemiva, prijatelj, da prides v navskrižje z ljudmi, ki se poslužujejo takih faktorjev za malenkostno maščevanje. Ne rečem, da bi bila Hedvika Haringova hudobna — a moj princip bi bil: tri korake od života takih ljudi, ki se pečajo s cijankalijem in duhovi."

"In kaj hočeš, da storim?" vpraša Radovan, dočim se je za hip zamislil.

"Ako ti že zamoren svetovati, svetoval bi ti to-le: naša mila mati Slovenija ima obilo hčera, lepih in dobrih deklet in tudi premožnih, ki bi se rade možile z mladeniči svojega rodu. Očitamo jim, da se izneverjajo svojemu rodu in se vežejo s tujci, sovražniki naroda. A jaz pravim: ne silimo jih k izdajstvu, nudimo jim priliko, da ostanejo zveste svojem rodu in se vežejo le z domačimi! Z drugimi besedami: ako hočeš Slovenec, da se naše dekle možji s Slovencem, jemlji tudi ti Slovenko za ženo, pa pušči tujko, o nekateri nikdar prav ne veš, kaj tiči v njej!"

A ker si že tako daleč pri tej le Hedviki, da, kakor slutim, niti čebri vode ne bi zadostovali, da pograse kar se je vžgalo — obdrži še in vživaj, vživaj! Kdo ti kaj more? Prost si, sam svoj, nikomur odgovoren. Niti bi ti ne sve-

toval, da kar tako nagloma ostavljaš žensko, ki te morda že ljubi, — opasno bi znalo biti, — lahko polije cijankali za teboj. Ko pa dovršiš svoje reči, ko si pognal tudi prakso v kozji rog, zasukaj se brzo; etabliraj se in oženi Slovenko kar čez noč, da nikdo ne bode znal kdaj in kako! Cesarskemu Dunaju in njegovim duhovom in cijankaliju pa pogazi figo, tako debelo, da bo sta od nje Dunajčankam mrknila solnce in luna!"

"Tako bi delal kak nezenačajnej — resnega človeka je tako postopanje nevedno."

"Vredno, nevedno! Frazel! Ženska, ki se je prodala in četudi pod krinko dostojnosti, je pač le trgovsko blago in ne bo jej žal, ako se proda za teboj še deseterim drugim!"

"Levičnik, ti si cinik in jaz, hvala Bogu, še nisem tako daleč! Zato bodi zdrav in na svidenje!"

"Da se skoro vidimo, Rado! Uvažuj moj nasvet, ne bo ti žal in misli na — cijankali!"

Hedvika Haringova in njena mati sta bili zares nenavadni ženski. Prišli sta v cesarski Dunaj s Češkega, kjer je bil Haring višji rudarski uradnik. A že v prvih dneh zakona je ponesrečil v cesarskem rudokopu in mlada vdova se je kmalu za tem poročila z drugim, a si s tem korakom zaigrala mastno pokojnino, ki bi jo lepo vživala vse svoje dni. A tudi drugega moža je izgubila zarana, pa odšla za tem na grad Holm za družabnico grofice Holmske, nadvse potratne in divje ženske.

Zakon Holmskih je bil med najnesrečnejšimi, kar jih pozna človeški rod. Mladi grof je črtil

svojo ženo in sklepal ljubavna razmerja z drugimi, a grofica se je udajala pijači in zapravljanju, pa je mučila svoje uslužbenke do grozovitosti.

Edinole Haringovi je prizanašala in jo vzljubila. Njej je zupala vse globoke tajnosti svoje, zasebne in rodbinske. Razodela jej je celo, da leži na rodbini Holmskih stari greh, podedovan okletev, katero je izrekla pred več sto leti ciganka, katero je dal prednik grofov z biči pogrnati z grada. Po tej okletvi naj ne pride v rodbino grofov Holmskih nikdar žensko potomstvo, kar se je tudi čestokrat izpolnilo. A po poslednjem možkem potomu cu naj pride grad in vse ogromno in neizcrpno premoženje v last in posesti potomca neomadeževanega rojstva, pa bodi to deček ali deklica. To neomadeževano rojstvo mora pač biti sodno dokumentaricno dokazano in potrjeno s prisego obeh zakonskih, ako hoče imeti pravno veljavo.

Razun teh tajnosti je grofica poučevala svojo družabnico v skritih umetnostih, katere je črpala iz starih knjig in rekov različnih ljudij.

Njeno razmerje do Haringove je postajalo oddnedodne pristraneje in se je naposled izcimilo do tolikega obsega, da je grofica pozabljala svoje nesreče v zakonu in živela v tihi zadovoljnosti na strani svoje družabnice. Ta njena ljubljav je bila tolika, da je delila s Haringovo vse svoje dobro ter jej razkrila enako tudi vir neizcrpne bogastva, ležeče v globoki duplini pod gradom.

Dočim je grofica tolikanj ljubila svojo lepo družabnico, pa ni slutila, da jo je vzljubil tudi njen nezvesti soproj, ni slutila, da je nastalo tudi med grofom in Haringovo celo razkošno ljubavno razmerje. No, Haringova je razumela to razmerje prikrivati o čem grofica in prizanašati njene

mu srcu z dalečstjo, ki bi bila nastala iz tega.

Tako so potekala za Haringovo najlepša leta na Holmu, a tudi razmerje mej zakonskima je po tem skritem grehu zadobilo milejše lice.

Hkratu pa se je po gradu in okolici raznesla vest, da je grofica povila dete, deklico — vest, ki je vzbudila povsod največje začudenje. Saj je bila ona okletev znana daleč naokolo in je bilo tudi znano, da se je izpolnjevalo vsa stoletja na rodbini grofovske, kar je prorokovala ciganka.

A tudi grofici in njenemu soprogu je bila stvar neumljiva in to tembolj, ker je bilo sodno dokumentaricno potrjilo o neomadeževanem rojstvu tega otroka izdano po obeh zakonskih.

No, tajnost tega rojstva je pač razumela Hardingova, ki pa je o tem previdno molčala, boječa se za svoje ugodno mesto na Holmu.

Deklica je vzraščala in ljubila sta jo zakonska, a ljubila jo je tudi Haringova. Oddnedodne pa je dete postajalo podobneje družabnici grofice nebo grofici sami.

In to je pričelo vznemirjati poslednjo tako, da je njena naklonjenost do Haringove izgubljala čimdalje bolj od prejšnje pri srčnosti in se umikala osornemu nastopanju. Grofica je videla v v tem otroku glasom one proročane pravno nasledico Holmskih in bodočo lastnico vsega dednega premoženja. Raditega je sklenila otroka skrivaj umoriti in izbrati vsako vsled o njegovem rojstvu. Vendar je Haringova njeno nakano zasledila dosti zarana in v neki viharini noči ubežala z otrokom z gradu.

Takoj je grofica obvestila o dogodku vse svoje sorodnike, razkrojlene po celem svetu ter po smrti grofovi naperila lastninsko pravdo proti imetju Holmcv, v nadi da pripade bogati plen njej.

A ono sodno pismo o neomadeževanem rojstvu se je izgubilo, — vzela je je z otrokom vred seboj Haringova in to sodno pismo je delala grofici in njenim pristašem največjo preglavico.

Kajti dobiti v last enako pismo je bilo nemogoče, ker je grofa zadelo morilno orožje upra oni ubežni noči, a je njegovo smrt utajila grofica javnosti.

Pod zagrinjalom teh temnih in je pribežala Haringova v cesarsvsemu svetu prikritih okolnosti, ki Dunaj. V prestolnici je nastopila kot učiteljica glasbe v boljših hišah ter s tem preživljaja sebe in otroka.

Hedvika je doraščala v mladenko in zbužala s svojo lepoto in uprav knežjim stasom pozornost in začudenje najodličnejših rodbin. Mnogo mladeničev bogatih hiš se je prizadevalo nakloniti si njeno srce, a ona je ostajala hladna. S časom se je izurila v slikarstvu ter kazala za to umetnost izredno nadarjenost. Do bivala je mnogo dobro plačanih naročil in s tem pripomogla materi pri vzdrževanju skromnega gospodarstva. Oduševljena za vse lepo in vzvišeno, je od časa do časa dovoljevala celo umetnikom, da so delali posnetke njene telesne lepote za svoja umetniška dela. Sama umetnica, ni videla v tem prav nikakega prestopka proti pravnosti. Da je za to dobivala odlično nagrado, je bilo pač samoposebi umevno, ker je tudi ona pomogla umetnikom do visokih nagrad njihovih umotvorov.

Visek njene prirodne in pač v njenem rojstvu ležeče nadarjenosti pa je bila njena takozvana „medijalnost“, t. j. sposobnost občevati s transcendenčnim ali „onstranskim“ svetom. To njeno nadarjenost je zasledila slučajno vedeževalka Sala in jo uporabljala pri sejah izredne važnosti. Ljudje, katerih obzorje ni presogalo vsakdanje razsodnosti, so pač obsojali take stvari in jih vporabljali za nizkotne obtožbe, — a Hedvika je bila vzvišena

nadvse to in je živela edinole svojim vzorom.

V to dobo je spadal poset Radovanov.

Iščoč „boljše sobe“ je stopil na njeno obzorje. In prav kmalu je zapazil, da se mladenka zanima zanj. Ni bilo čudo! Lep mladenič je bil in samosvoj postane kmalu!

Nekega dne reče Haringova svoji hčeri:

„Vidim, da ti novi naš najemnik izredno ugaja. Delaš s srečnimi plemečev in bogatašev kakor bi bile gole igrače, tu pri tej baklji pa si utegneš prismočiti petoti. Če te zanima, za moj del, pa izmeči makar vse svoje mreže, da vjameš to ščuko! Kar je človeku naposled namenjeno, temu itak ne odide!“

A Hedvika jej odgovori v solzah:

„Kaj bi metala mreže, o mati: čemu bi ga lovila, ko ga pače itak ljubim kakor nobenega kolikor si mi-jih pričarala na vrat! Da, njega ljubim in zanj bi umrla, če bi zahteval, zanj bi žrtvovala vse, vse, kar bi hotel! To ti prisrežem mati, pa nič drugega!“

No, Radovan je po sestanku z Levičnikom v kavarni postal ožrenejši napram Hedviki. Ni se brigal mnogo za njo, posvečal se je temveč s podvojeno resnobo svojim študijam, misleč le na zlati cilj v domovini, ko popelje pred oltar njega vredno rojakinjo Slovenko. Seveda se pri vsem tem ni mogel vzdržati, da ne bi

večkrat prav potajno poškilil preko zavese v tajinstven prostor, kjer je stvarila mlada umetnica. In tedaj ga je vsikdar poskelelo pri srcu in želel je biti poleg nje, oviti roko okoli tega dražestnega tilnika, pogledati, in kar najgloblejše v te velike nadzemke očiti.

Dasi so mu šle še dokaj k srcu besede tovarišev, vendar se je nadalje rad mudil okoli tega krasnega predmeta skoro nadnaravne čudi, katerega je smatral za — dragulj, kj je vsem všeč, a njemu najbolje...

Pač je ta dragulj, za katerega mnogi rad plača gledovino lastniku, samo da sme za nekaj hipov uživati njegov čar, — ta dragulj je tako visok v ceni, da se mu dozdeva, le on, Radovan, premore toliko, da si ga prisvoji.

In nj se varal. Uprav iz njenih ust je izvedel čez kratko, da je ta dragulj le zanj in edinole zanj najden, obrušen, vkovan v lepoto dražestne prirode in da bo le njegov, ako ga hoče imeti, ali pa se pogrezne v globočine, od koder je bil prinešen...

(Dalje prih.)

Rojaki se pohvalno izražajo, da je

Jack Grdina-ta
16011 Waterloo Rd.

restavrant najboljši, ker postreže z okusnimi domačimi jedili. Torej kadar je vaš želodec v stiski, se oglasite pri nas. Dobijo se tudi mehke pijače, cigare in cigarete.

SAMOUMOR

stori vsaka oseba, katere se pusti podležim boleznim, katere so ozdravljive. Operacije so nevarne ter v 95 odstotkov slučajih nepotrebne. Ako ste bolni, poprimite se naravnih metode zdravljenja, kajti edino naravi vas je mogoče ozdraviti.

Kiropraktično zdravljenje je naravno (brez medicine ali operacije) ono le pomaga naravi iztebiti iz života strup ter povpesei razne organe k pravilnemu delovanju. Gotovo ste že čitali razne zahvale in priporočila v tem listu od Slovencev, ki so ozdraveli od tega zdravljenja. Kar je pomagalo njim, bo pomagalo tudi vam ter postali boste hvaležni tudi vi. Svet napreduje, napreduje tudi vi z njim, a brez zdravja vam je to nemogoče.

Dr. Albert Ivnik D. C.
6408 St. Clair Ave.

Slovenski kiropraktor

Uradne ure: 10-12 in 2-8 zvečer

ZAKAJ?

- ZATO:** Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —
- ZATO:** ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —
- ZATO:** ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —
- ZATO:** ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —
- ZATO:** Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

ENAKOPRAVNOST

In naročate se nanj.
Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

Princeton 551 6418 ST. CLAIR AVE.

Ženske, Pozor!

Posebno znižane cene za 2 tedna. Ženske obleke ali suknje pravilno čiščene in likane za

\$1.25

Prinesite sedaj vaše pomladanske obleke in suknje čistit in likat dekler so znižane cene. Čistimo tudi preproge in zavese (ferenke). Čistimo sploh vse, kar je delano s tkanim blagom.

Prinesite čistit in barvat v najmodernejšo Čistilnico v Clevelandu

FRANK
Cleaners & Dyers

URAD IN TOVARNA VOGAL E. 60. IN BONNA AVE.
PODRUŽNICA 6511 ST. CLAIR AVE. PRI ADDISON RD.
Central 5694 Telefoni Randolph 5694

Zastopstvo za vse morske linije --
Točna Potreba --
Nizke Cene --

KADAR ---

- Nameravate v Stari Kraj
- Pošljate Denar
- Rabite Notarja
- Plačujete Gas in Elektriiko
- In za vsakovrstna pojasnila ---

OBRNITE SE NA --

FRANK R. DRASLER

FOREIGN EXCHANGE & STEAMSHIP AGENCY
6024 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio

Clevelandske novice.

Pljučnica se je pričela zadnje dni nekoliko bolj vidno šopniti po Clevelandu in dasiravno položaj ravno ni nevaren, pa sv...

je uvedla Hooverjevo pomočna administracija in potom katerega se lahko pošilja hrano strada...

Edino Amerikanci lahko rešijo pred poginom kakih 10,000-000 strajočih Rusov. Tako se je izrazil sinoči v Cleveland hotelu G. V. Luhramna od Ameriškega reliefa.

Enkrat ta teden ima odobriti mestni odbor, ki kontrolira mestno financno, znižanje plač mestnih uradnikov.

DR. RAY SMITH VPRAŠAJTE VAŠE PRIJATELJE O ZOBOZDRAVNIKU na 6701 St. Clair Ave.

DOJENČEK NJEGA NEGOVANJE IN PREHRANA. Dr. Bogdan Derč.

John L. Mihelich SLOVENSKI ODVETNIK 902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

DOCTOR BAILEY, "Specijalist" Zdravi nove in zastarele bolezni moških in žensk že 21 let.

J. S. Widgoj SLOVENSKI FOTOGRAF 489 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD

Frank Zakrajšek Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

ZA ZABAVO IN POUK "V močvirju velemesta" Roman iz življenja priseljenke v Ameriki

Ravnokar je izšla knjiga Razkrinkani Habsburžani katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

DR. COWDRICK je preselil svoj urad na 547 Woodland Ave., vogal Centra.

FRENCH LINE M'AGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE Express Postal Service

da je sigurna, da je njen mož ne dožen. Dne 20. marca se bo pričela obravnava proti Mrs. Mary A. Brickel...

Celih šest let se je ukvarjal John Malish, 1612 E. 43 St. z umrivanjem razložbenih oken, ter si pri tem prihranil \$1,350...

Gaspar Logar, Niles, O. Jos. Sankar, West Park, O. Frank Silvester, Barberton, O.

Tudi takozvane gobice na popku, narod jih imenuje "divje meso", so posledica nehygieničnega ravnanja s popkovino.

Vnetje ustne sluznice, gobice in ugnide na nebu so posledica umazanih cucljev in izbrisavanja ust, posebno če se uporablja v ta namen sladkorna voda.

Češna kavapica. To najnevarnejša bolezen sem že omenil o priliki, ki smo govorili o dezinfekciji oči s Credejevimi kapljicami...

HAMBURG DIREKTNA plova z novimi ladjama ORBITA Feb. 17, Mar. 31, Maj 12.

NAŠI ZASTOPNIKI. Potovalni zastopnik John Jaklich. Krajevni zastopniki za državo Ohio.

Za Pennsylvanijo: Louis Hribar, Bessemer, Pa. Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.

Frank Zakrajšek Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu POGREBNIK IN EMBALMER

PAIN-EXPELLER Tvrniška znamka reg. v pat. nr. Zdr. dr. Slaven že več kot 50 let.

Ravnokar je izšla knjiga Razkrinkani Habsburžani katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Louis Vesel, Gilbert, Minn. Krall Joseph, Pueblo, Colo. John Virant, Salida, Colo.

GOTOVINA ZA LIBERTY BONDE, vojnovarčevalne znamke, bisere, ure, staro zlato, srebro, platinum, zlatino, nerabljene poštne znamke, živo srebro, magnetne igle...

Frank Zakrajšek Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu POGREBNIK IN EMBALMER

PAIN-EXPELLER Tvrniška znamka reg. v pat. nr. Zdr. dr. Slaven že več kot 50 let.

Ravnokar je izšla knjiga Razkrinkani Habsburžani katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

FRENCH LINE M'AGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE Express Postal Service

MALI OGLASI

PRODA SE GOSTILNA v slovenski naselbini. Dobra prednost za Slovence. Polizve se na 6901 St. Clair Ave. Še za tri leta lease.

LEPA PRILIKA za onega, ki bi hotel kupiti trgovino z majhnim denarjem. Na prodaj je namreč prijazen Candy Store in grocerija.

DEBELI PRAŠIČI Naravnost iz kmetov Vseh velikosti živi ali osnaženi pregledani od mesta pripeljani kamorkoli.

H. F. HEINZ Stop 150 Shore Line Willoughby kara Telefon Wickiffe 106-L.

DR. A. J. CONLEY Naznanja da se je nastanil v novem uradu v sobi št. 600 Schofield Bldg. vogal E. 9th St. in Euclid.

SELITEV! DR. COWDRICK je preselil svoj urad na 547 Woodland Ave., vogal Centra.

DR. I. S. RUBIN ZOBOZDRAVNIK Delo brez bolčin. 5506 ST. CLAIR AVE.

FRENCH LINE M'AGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE Express Postal Service

VSE DELO v zvezi s plumarstvom, napravimo dobro in trpežno. Postavljamo furneze, banje, stružnice, itd.

Gramofonske Plošče zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 75c

POŠLJANJE DENARJA po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti.

CUNARD-ANCHOR Najhitrejše moderne ladje na svetu. S potniki se postopa najviše uljudno.

V Jugoslavijo, Bolgarijo, Romunsko in Madžarsko Preko Reko: 11. feb. Listki \$105.00.

Dnevnik Enakopravnost je ZICA ki spaja odjemalca s trgovcem

FRENCH LINE M'AGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE Express Postal Service